

АН УОРЪН ГРИФИТ СЛУШАЙТЕ, СЛУШАЙТЕ

Превод от руски: Цвета Пеева, 1965

chitanka.info

Мейвис Бескъм прегледа набързо писмото и го подаде през масата на съпруга си Фред. Той прочете първите няколко реда и извика: „Тя пристига тази вечер!“ Но кутията с пуканки вдигаше такъв шум, че нито Мейвис, нито децата го чуха. „Бум! Бум!!“ Изведнъж тя престана да бумти и хлябът настойчиво произнесе: „Едната филийка само раздразва апетита! Как мисли домакинята, не трябва ли да предложи на всички по още една?“ Мейвис постави да се препичат още четири резенчета хляб и настъпи кратка тишина. Фред искаше да обсъди смущаващото го посещение, но Кити го изпревари:

— Мамче, пуканките вече се свършват, а този път е мой ред да изберем нова кутия. Ще ме вземеш ли днес със себе си в магазина?

— Разбира се, детето ми, ще те взема. Право да си кажа, радвам се, че пуканките се свършват. Само едно знаят: „Бум, бум, бум...“ А какви кутии има — с песнички, с весели игриви мелодийки! Просто не разбирам, Били, как си харесал тази?

Били не успя да отговори, прекъснаха го цигарите:

— Приятно ми е да ви напомня, че е време да запушите една „Честърфилд“ Сега е най-подходящият момент да вдъхнете лекия успокояващ аромат на първата сутрешна цигара.

Фред запуши и сърдито каза:

— Мейвис, нали знаеш, че не обичам да се говори така пред децата. Рекламното предаване е отлично, направено е безупречно. Моля те, не обърквай децата.

— Извинявай, Фред — отвърна Мейвис; тя не можа повече нищо да каже, защото бурканът със сол започна дълга и доста съдържателна беседа за ползата от йода.

Тъй като Фред трябваше да върви на работа, а беседата все още продължаваше, наложи се въпросът за бабата да обсъдят по телефона.

— Мейвис — започна той, когато й позвъни вкъщи, — тя не бива да остава у нас! Трябва да я отпратиш колкото се може по-скоро.

— Добре, Фред. Тя и без това няма да остане дълго. Нали знаеш, че и на нея не ѝ е приятно да ни гостува.

— Отлично, колкото по-скоро си отиде, толкова по-добре. Стига само някой да подуши, че се е появила, и аз тутакси ще изхвъркна от „ЦВ“.

— Знам, Фред, всичко разбирам. Ще се постарая.

Фред работеше в американската корпорация „Централна Вантрелогия“ вече петнадесет години. Бързо напредваше в службата си, можеше и за в бъдеще да разчита на благоволенieto на началството, ако само не узнаеха за бабата на Мейвис... Фред винаги бе обичал работата си, още от първата длъжност на куриер и до днешния си пост — помощник на вицепрезидента по търговските въпроси. Наистина все му се струваше, че техническата секция е по-интересна. Изумително нещо са всички тия машини, изливащи потоци послания към американския народ. И това ако не е чудо: мънички плоски капсули, скрити в бутилка, буркан или кутия — във всякаква тара, — улавят изпращаната по етера радиореклама. Разбира се, Фред знаеше, че цялата работа е в някакъв електронен процес, но твърде смътно си представяше същината на процеса. Нещо невъобразимо сложно, но действащо с безупречна точност! Не е имало случай някоя от машините да сбърка — да кажем от шишето с брилянтин изведнъж да заговори глас, рекламираш боя за обувки. Но колкото и да разпалваха въображението на Фред техническите тънкости на „Централната Вантрелогия“, да вникне в тях не беше по силите му: впрочем той бе напълно доволен от постиженията си в областта на търговията.

А постиженията му не бяха малки. За някакви си две години, откакто Фред заемаше поста помощник на вицепрезидента, той вече бе привлякъл за клиенти на „ЦВ“ два „костеливи ореха“, които считаха за безнадеждни. Първо, телефонната компания, днес един от най-изгодните партньори на „ЦВ“. Много години тя отхвърляше всички предложения, докато най-сетне Фред измисли нещо твърде просто: през целия ден всички телефонни апарати всеки четвърт час напомняха, че е по-полезно, преди да повикаш телефонни услуги, да надзърнеш в телефонния указател. След тази победа Фред се прослави в корпорацията като човек с необикновени способности. Но той не почиваше на лаврите си, напротив, със следващата крачка, може да се каже, надмина самия себе си. „ЦВ“ почти бе загубила надежда, че почтеният и твърде консервативен „Ню-Йорк таймс“ ще се възползува от услугите ѝ. А Фред и тук постигна успех! Подробностите той пазеше в тайна от Мейвис. Утре сутрин тя сама ще види. Утре сутрин! Ах, по дяволите! Бабата ще е вече у тях и когато седнат да закусват, сигурно пак ще подхвърли нещо и ще им развали цялото удоволствие.

Честно казано, Фред не беше уверен дали щеше да се омъжи за Мейвис, ако знаеше каква е баба й. Цялата беда е, че бабата не признаваше „ЦВ“. От всички познати на Фред и Мейвис тя единствена тъгуваше по старото добро време (както се изразяваше тя), когато не е имало „ЦВ“, и можеше да дрънка за това до втръсване. „Домът на човека е неговата крепост“ — как му бе омръзнало това нейно изречение!

Да беше поне само отегчителна стара глупачка, нежелаеща да върви в крак с времето; най-лошото е, че тя наруши закона. Днес тъкмо изтича срокът на петгодишното й наказание... Дали измежду всички сътрудници на „ЦВ“ на някой друг се е паднало такова изпитание?

Колко пъти той и Мейвис предупреждаваха бабата, че преклонната й възраст не ще я спаси от затвора. Така и стана. Тя съвсем пощуря от деня, когато Върховният съд произнесе решението по делото за ушните запушалки и с това сложи край на дългите разправи, които струваха много скъпо на корпорацията „ЦВ“. Колкото повече разширяваше дейността си „ЦВ“, толкова по-бързо се разкупуваха ушните запушалки и когато броят на клиентите на корпорацията надхвърли три хиляди, Обединеното национално предприятие „Ушни запушалки“ организира нагло из цялата страна рекламна кампания под лозунга: „Ушните запушалки са последната крепост срещу «ЦВ».“ Стигна се дотам, че стотици клиенти почнаха да развалят договорите си с „Централната Вантрелогия“. „ЦВ“ заведе веднага дело и съдебният процес се проточи много години. Не беше лесно за членовете на съда да вземат решение. Вестниците вече почнаха да намекуват за пристрастие на съдиите, но „ЦВ“ не се съмняваше, че членовете на Върховния съд са разумни хора. Тъй или иначе съществуването на корпорацията бе застрашено и обстановката до последния ден крайно нервна. И ето произнесе се решение: признаха националното предприятие „Ушни запушалки“ за виновно в нарушаване Свободата на Рекламирането, а ушните запушалки обявиха за антиконституционни.

Бабата — тогава тя тъкмо гостуваше у Фред и Мейвис — побесня. Измъчи и себе си, и тях с оплакванията си и се закле, че „никога, никога, никога!“ няма да се откаже от ушните запушалки.

Хората на „ЦВ“ във Вашингтон успяха да подтикнат конгреса да побърза с прилагането на постановлението на Върховния съд. В

резултат, както предвиждаха Фред и Мейвис, бабата се оказа в числото на упоритите чудаци, които тикнаха в затвора за нарушаване на закона, забраняващ да се използват или притежават ушни запушалки.

И такъв таласъм да има в семейството си не някой друг, а чиновник на „ЦВ“! Добре поне, че никой не знае за това! Бабата дума не пророни нито в съда, нито по-късно, че има роднина чиновник в корпорацията. Но може ли човек да бъде все нащрек... Надявах се, че ще умре, преди да изтече срокът на наказанието и всичко ще се разреши от само себе си. Ами сега?! Нима ще я накараш да държи езика зад зъбите си пред приятели и съседи. Нима ще я убедиш да отиде да живее в някое затънтено място?

Секретарката на Фред прекъсна потока тревожни мисли, като връчи на началника си цяла камара писма от сутрешната поща.

— Изглежда, на много хора не им харесва новата реклама „Бebтумбол“ — безцеремонно каза тя. — Четиридесет и осем писма с оплакване, ще има да се ядосвате.

Тя се върна в кабинета си, а Фред взе първото попаднало му писмо и започна да чете.

„Уважаеми господа,

както повечето майки и аз давам на бебето си «Бebтумбол» щом заплаче. Напоследък детето кой знае защо почна да плаче много често. Бяха ми разказали за новата радиореклама на «Бebтумбол» и забелязах, че не моето дете плаче, а бебето от предаването на «ЦВ». Разбира се, идеята е великолепна, но не може ли да използвате друго бебе, защото сегашното плаче също като моята дъщеричка, аз не мога дори да ги различа и не зная кога моето бебе иска сиропче, кога бебето от «ЦВ».

Благодаря ви предварително за мерките, които ще вземете, и ви желая успех в по-нататъшната ви дейност.

Мисис Мона П. Хейес“.

Фред въздъхна тежко и прегледа още няколко писма. Все същото: майки не могат да различат плача на своето бебе от плача на бебето на „ЦВ“ и съвсем са се объркали. Идиотки! Не се сещат да преместят

шишето на другия край на къщата, та да могат по звука да определят кога плаче истинското бебе, а кога рекламното.

И сега ще се наложи да смени рекламната: в много писма се оплакваха, че децата заболяват от прекомерната доза лекарство. „Централна Вантрелогия“ не можеше да поеме такъв грях на съвестта си.

Под жалбите, най-отдолу, лежеше служебна записка от вицепрезидента по търговските въпроси, който поздравяваше Фред с блестящото завършване на обсадата на „Ню-Йорк таймс“. В друго време Фред би се почувствувал на седмото небе, но бабата и „Бebтумбол“ съвсем му бяха развалили настроението.

Този ден и Мейвис не беше в добро настроение. В паузата между „Радиорекламата за закуска“ и „Радиорекламата за разтребване“ тя се помъчи да анализира чувствата си. Май за всичко е виновна баба й. Изглежда, Фред е прав, като казва, че тя лошо влияе на Мейвис. Разбира се, баба й не е права. Правдата е на страната на Фред (та той е мъж на Мейвис) и на корпорацията „ЦВ“ (та тя е най-могъщата корпорация в целите Съединени щати!). И все пак Мейвис не обичаше, когато Фред и баба й започваха да спорят, а те винаги спореха.

Може би този път баба й ще е по-кротка. Може затворът да я е научил колко е вредно да се изпречваш на пътя на прогреса. На тази обнадеждаваща нотка мислите на Мейвис се прекъснаха, защото кутията със сапунен прах се провикна: „Добро утро! Как мисли домакинята, не е ли време да се заеме със съдовете и заедно с това да се погрижи за кожата на ръцете си?! Вие, разбира се, знаете, че единственият сапун, който подхранва кожата при миенето на съдове, е «Яр-сап». «Яр-сап» е на вашите услуги. Да започнем ли?“

Докато миеше съдовете, Мейвис размишляваше какъв десерт да приготви. Предишния ден тя бе купила няколко десерта и сега те така апетитно се хвалеха, че Мейвис не можеше да реши кой да избере. Сместа за щрудела предаде кратка сценка: съпругът, върнал се в къщи след уморителен трудов ден, усеща разнасящите се от кухнята благоухания, изтичва, грабва в обятията жена си и горещо я целува, викайки: „Моята жена е цяло съкровище!“ На Мейвис това много се хареса, особено след като дикторът обяви, че всяка домакиня, която се заеме незабавно с приготвянето на щрудела, може да бъде сигурна, че съпругът й ще постъпи също като рекламния.

Много приятни народни песнички изпълни кутията с концентрат за баница с месо: три девойки под акомпанимента на отличен джаз съобщиха, че ако е купила само една кутия от това лакомство, трябва веднага да купи втора, защото една баница с месо едва ли ще стигне за гладното ѝ семейство. Мелодията беше жива, бодра и Мейвис се поразвесели. В запасите ѝ имаше само една кутия месен концентрат и тя отбеляза в списъка си да купи още.

Сместа „сусамени курабийки“ отново ѝ развали настроението с милия възглас: „Мммм, колко са вкусни! Точно такива правеше баба ми!“

След като изслуша още няколко радиореклами, Мейвис се спря на кутията с ананасов сироп. „Бързо! Просто! Извънредно лесно за домакинята: изстуди и поднеси на масата“. Такъв десерт най-подхождаше на сегашното ѝ състояние.

Бе свършила със съдовете и вече излизаше от кухнята, когато заговори дамаджаната с лака за пода: „Уважаеми дами, погледнете подовете си! Нали знаете, че хората съдят за вас по подовете ви. Блестят ли, светят ли така, че да не ви е срам да приемете даже най-придирчивата си приятелка, ако изведнъж ви се изтърси?“ Мейвис погледна пода. Наистина няма да е зле да го намаже. И тя се залови за работа, като мислено благодареше на „ЦВ“ за напомнянето.

По-нататък „ЦВ“ обяви, че сега тя може да излъска сребърните си предмети до блясък, за който преди е могла само да мечтае; осведоми се не е ли добре да си измие главата преди идването на съпруга; три пъти ѝ предложи да си почине и изпие чашата кола; напомни ѝ, че ако е занемарила ноктите си, не би било зле отново да ги намаже с лак; подсети я дали не трябва да измие прозорците си, а също така, че разтворът за къдрене на коса губи свойствата си, ако се държи дълго вкъщи. Имаше още доста време до обед, а Мейвис бе вече излъскала сребърните предмети, измила прозорците и главата си, лакирала ноктите си, решила още днес да накъдри косата на Кити и се бе наляла с кола. И капна от умора...

Не ще и дума, голяма отговорност е да си жена на висш чиновник на „ЦВ“. Щеш не щеш, трябва да служиш за пример на другите. Но колко уморително е това! Когато минаваше край банята, Мейвис чу гласа на шишенцето с хапчета, което бе донесъл Фред: „Внимание, другари, сега е тъкмо време да глътнете нещо ободряващо.

Да, да: ако ви е налегнала умора, отпадналост, безразличие, попълнете запаса си от енергия. Достатъчно е да отвинтите капачето ми и да глътнете едно хапче, в миг ще усетите прилив на нови сили!“ Но тъкмо Мейвис реши да послуша съвета, шишенцето с аспирин извика: „Аз действувам мигновено!“ В същия миг друго шишенце (и защо ли Фред купува нови таблетки, когато има още от старите? Само объркват човека!) се провикна: „Аз действувам два пъти по-бързо!“ Да, добре ще ѝ дойде сега един аспирин. Главата ѝ се пръска от болка, но от кои таблетки да вземе! Ще стори тъй: по една от всяко шишенце.

Когато децата се върнаха от училище, Кити категорично отказа да си накъдри косата, докато мама не изпълни обещанието си да ги заведе в магазина. Ох, и този магазин... Как го наричаше баба ѝ? Истински ад ли, ад на колела ли — май нещо от тоя род. Разбира се, едновременните предавания на „ЦВ“ са просто необходими в магазините на самообслужване, всяка стока има право да разчита на своя дял от парите на купувача. Но точно днес Мейвис предпочиташе да си остане в къщи.

Не, щом е обещала, трябва да изтърпи. Естествено и Били се присъедини към тях, децата обичаха извънредно много да ходят в магазина. И ето, те вървят от щанд на щанд, слушайки хор от гласове: „Опитай ме... опитай ме... Тук е най-новият, най-масленият... Майки, на вашите деца... Деца, помолете мама да вземе зеления пакет... Аз съм тук, тук, средство, за което са ви разправяли всички ваши приятели.“

Били жадно слушаше всичко подред и за хиляден път съжаляваше, че не може да се приемат вкъщи магазинните радиореклами. Та много от тях не са никак по-лоши от домашните! Той винаги молеше контрольорите в магазина на самообслужване да не махат от покупките радиокапсулите, но му отвърщаха сърдито, че такова е нареждането и да не им пречи момченцето, че нямат време. Естествено Били отдавна вече бе решил, че когато порасне, ще стане контрольор. Ех че хубаво ще бъде: цял ден ще си слуша, и то не само чудесните домашни реклами, но и магазинните и винаги ще знае най-новите стоки! Ами хилядите капсули, които той като контрольор ще прибира — та няма няма да успее да мушне незабелязано в джоба си поне една-две!... Приятелите му ще се пукнат от завист!

Влязоха в отдела за бакалия. Децата, сияещи от възторг, доближаваха до ухото си кутии, за да чуват по-добре. Канонади от гърмежи, тракане, пукотевица, трясък, гръмки викове: „По-сипкави, по-ароматни, по-пухкави!“ Имаше и по-разбираеми реклами: гласове, които обясняваха на майките нещо за хранителността и калориите; известни спортисти приканваха децата да станат като тях. Цвилеха коне, виеха реактивни мотори; звучаха каубойски и други буйни песни, детски песнички, народни игриви мелодии, джазове, квартети, трио... Бедната Кити! Как да избереш!

Мейвис търпеливо изчака двадесет минути, радвайки се на ликуването на децата, макар че главоболието ѝ все се усилваше. Най-сетне тя напомни на дъщеря си, че е време да избере.

— Добре, мамичко — отвърна Кити и доближи до ухото на Мейвис една кутия, — ще взема тази. Послушай... Нали е чудесна?

Мейвис чу гръмогласна команда: „Ходом марш!“

После сякаш замаршируваха хиляди хора. „Кранч, кранч, кранч!“ — крещяха множество гласове, заглушавайки тропота; едновременно други гласове пееха в хор, как „Кранчите“ крачат към вашата трапеза, направо към купата.

Изведнъж съвсем неочаквано Мейвис почувствува, че не ще може, не ще е в състояние всяка заран да слуша тази реклама.

— Не, не, Кити — каза тя сухо, — тази кутия не е подходяща. Не искам да слушам на закуска тропот и викове!

Хубавичкото лице на Кити се нацупи, от очите ѝ рукнаха сълзи...

— Ще предам думите ти на татко! Всичко ще кажа на татко, ако не ми позволиш...

Но Мейвис вече се бе окопитила.

— Прости, детето ми, просто не зная какво ми стана. Разбира се, вземи я. Кутията е чудесна. А сега бързо вкъщи, трябва още да ти накъдря косата, преди да пристигне баба.

Бабата дойде точно на обед. Тя разцелува силно децата, които я бяха позабравили, и изглеждаше радостна, че отново вижда Мейвис и Фред. Но никак не се бе променила. В това те много скоро се убедиха. На масата бабата с всички сили се стараше да надвиква обедната реклама и ако Мейвис не я бе усмирила навреме, нямаше да чуват предаването. А после бабата за малко не им развали удоволствието от

новата програма, посветена на хапчетата „Коремче“, която очакваха вече от няколко дни с такова нетърпение!

Фред не се съмняваше, че програмата ще се хареса на децата. В джоба му лежеше новичка кутийка „Коремче“, настроена на необходимата вълна. Всичко бе изчислено до секундата: Фред тъкмо привърши порцията си ананас, когато съвсем отчетливо се зачу звук на уригване. Децата се слисаха, сетне се разсмяха. Мейвис, отначало малко шокирана, се присъедини към техния смях. В това време заговори мъжки глас.

— Неудобно нали? Ами ако се случи и с вас? Да се съдържат стомашните газове е още по-лошо. Тогава? Защо ще рискувате да изпаднете в неловко положение: взимайте редовно след ядене по една таблетка „Коремче“ и вие ще избегнете риска (звукът се повтори и децата отново избухнаха в смях). Да, да, приятели, внимавайте, това да не се случи и с вас!

И Фред раздаде на всички по таблетка „Коремче“ под възторжените викове на децата.

— Славен, татунко, ти надмина себе си.

— По-скоро да стане утре, за да я чуем пак!

Мейвис намери предаването за „много удачно, много изразително“. А бабата, когато получи своята таблетка, я захвърли на пода и стъпка с крак. Фред и Мейвис си размениха погледи, пълни с отчаяние...

Вечерта разрешиха на децата да си легнат по-късно, за да могат малко да си побъбрят с бабата след предаванията на „ЦВ“, които завършваха в единадесет часа. Бяха им обяснили, че тя се е върнала от „пътешествие“, а когато започнаха да я разпитват, бабата съчиняваше истории за далечни краища, където няма и никога не е имало никаква „ЦВ“. Но тези приказки не бяха интересни на децата; тогава бабата им разправи за детинството си, как е била мъничка — много преди да изобретят „ЦВ“ и оня злополучен ден, когато Върховният Съд развързал ръцете на „ЦВ“, като постановил, че беззащитните пътници на автобусите щат не щат са длъжни да слушат радиореклами.

— А не им ли се харесваха рекламите? — удиви се Били.

Фред се усмихна. Браво сине! Твърд си като долар. Баба може колкото си ще да говори, няма да обърка главата на Били.

— Не, не — печално каза бабата. — Не им се харесваха.

Но изведнъж пак се оживи.

— А, знаеш ли, Фред, фабрикантите на спиртни напитки не са много досетливи. Ако сега на масата стоеше бутилка със силно уиски и казваше: „Пийни си от мен, пийни си от мен“ — бих пийнала, честна дума.

Фред схвана намека и незабавно наля три чашки.

— Впрочем — започна Мейвис, гледайки гордо съпруга си — заслугата е на Фред. Всички компании за спиртни напитки буквално му се молеха да им предостави време за радиореклама, предлагаха му пари, всякакви блага. Но Фред не се съгласи, той счита, че е вредно за семейството, ако бутилките в надпревара почнат да те придумват да пиеш. И аз съм напълно съгласна с него, макар че изпуснахме толкова пари.

— Много мило от негова страна, възхитена съм. — Бабата гаврътна чашката си и погледна часовника. — А сега е време за сън. Ти изглеждаш уморена, Мейвис. И в този дом, предполагам, сигурно е прието заран да се става с първото предаване на „ЦВ“?

— Да, да, ти отгатна, при това за утре — развълнувано произнесе Мейвис — Фред ни е приготвил чудесна изненада. Той е привлякъл нов важен клиент, само не иска да каже кой точно. Утре сами ще чуем!

На другия ден, когато седнаха на масата да закусват, на вратата някой силно почука.

— Аха! — викна Фред. — Всички след мен!

Спуснаха се към вратата и Фред широко я разтвори. Никой! Само новият брой „Ню-Йорк таймс“, който лежеше на прага, говореше:

— Добро утро, това е вашият „Ню-Йорк таймс“. Искате ли да ме получавате всеки ден, помислете за допълнителните удобства, за допълнителното...

Мейвис дръпна Фред към моравата, за да може да я чуе.

— Фред! — викна тя. — „Ню-Йорк таймс“, ти си подписал договор с „Ню-Йорк таймс“! Как успя?

Дотичаха децата да поздравят баща си.

— Ех, че си го измислил, татко! И чуването ли влиза в предаването?

— Аха — отвърна Фред със законна гордост. — Влиза в предаването. Я погледни. Мейвис!

Той посочи с ръка към единия, после към другия край на улицата. Навсякъде край вратите стояха хора и слушаха „Ню-Йорк таймс“.

Щом предаването завърши, съседите завикаха:

— Твоя ли е идеята, Фред?

— Откровено казано, да — смеейки се, отвърна Фред.

От всички страни се зачу: „Чудесно, Фред!“, „Браво, Фред!“, „Ще черпиш, Фред!“

Но само той и Мейвис знаеха какво значение има това за по-нататъшната служба на Фред.

Бабата, без някой да я забележи, се върна в къщи, отиде в стаята си, измъкна от куфара мъничка кутийка. И отново дойде при стоящите на тревата Фред и Мейвис.

— Тук поне може да се разговаря... Трябва да ви кажа нещо. — По-добре е децата да се приберат.

Мейвис напомни на Кити, че може да пропусне сутрешната реклама на новите пуканки „Кранч“ и децата презглава хукнаха към къщи.

— Не мога да търпя нито ден повече — каза бабата. — За съжаление принудена съм да си замина веднага.

— Какво говориш, бабо, как така, къде ще отидеш!

— Знам къде да отида, връщам се в затвора. Това е единственото подходящо място за мен. Там имам приятели, тишина и спокойствие.

— Но ти не можеш... — започна Фред.

— Мога — отвърна бабата, разтвори юмрука си и им показа кутийката.

— Ушни запушалки! Бабо, скрий ги по-скоро. Откъде ги имаш?

Бабата не удостои с отговор въпроса на Мейвис.

— Ей сега ще позвъня в полицията, нека дойдат да ме вземат. — Тя решително се запъти към къщи.

— Тя не бива да прави това! — изплашено заговори Фред.

— Нека си отиде, Фред. Права е. Хем и ние ще се успокоим.

— Но, Мейвис, ако повика полицията, целият град ще узнае! С мене е свършено! Задръж баба, кажи и, че ще я откараме в друг участък!

Мейвис настигна баба си и ѝ обясни колко е опасно това за Фред. В очите на бабата се появи коварен блясък, но той веднага угасна. Тя

погледна ласкаво Мейвис и каза: добре, само по-скоро да я откарат в затвора...

Върнаха се на масата, закусиха, после децата, като си тананикаха новата песничка от рекламата за пуканки, се отправиха за училище; довечера щяха да им кажат, че бабата неочаквано е предприела ново пътешествие. А Мейвис и Фред откараха с автомобила бабата и багажа ѝ в друг град, на шестдесет километра далеч. Когато слушаше как бензиновият резервоар крещи да го напълнят с бензин, как свещите настояват да ги почистят и всички останали части молят да ги проверят, поправят или сменят, бабата си мислеше, че най-сетне ще се избави завинаги от „ЦВ“ и беше щастлива.

На връщане, след като бяха предали бабата в полицията, на Фред изведнъж му хрумна нещо и завика:

— Мейвис, ние сме слепи като прилепи.

— Какво имаш предвид, мили?

— Слепи, разбираш ли, слепи? Преди малко си представих баба в затвора и хилядите други затворници, лишени от „ЦВ“. Та те нищо не купуват и не знаят никакви радиореклами! Представяш ли си как се отразява това на покупателните им навици?

— Да, да, Фред, прав си. Пет, десет, а понякога и двадесет години затвор! Че как няма да загубят каквито и да било навици! — Тя се разсмя. — Но не виждам какво можеш да сториш в случая.

— Доста много, Мейвис, и работата не е само до затвора. Това ще е истинска революция. Замислила ли си се някога над този факт, откакто е изобретена „ЦВ“, ние свикнахме, че радиокапсулите непременно трябва да бъдат монтирани в продаваните изделия. Защо? Да, защо? Да вземем например затвора — какво ни струва да речем да се постави във всяка килия кутия с капсули и затворниците да слушат „ЦВ“, да развиват покупателните си навици! Така няма да се объркват, когато излежат наказанието си и излязат на свобода.

— А дали администрацията на затвора ще се съгласи с такъв разход, Фред? Ще се разбереш ли с тях, ще ги убедиш ли да купуват капсули.

Но Фред бе вече всичко намислил.

— Ще ни помогне обществеността, Мейвис. Ще привлечем предвидливи благотворители измежду богатите шмекери, които обичат да правят добрини. Една минимална реклама на стоките им стига. А

останалото време ще бъде посветено за възпитанието на затворниците: кратки лекции за ползата от честността, съвети как да се държат, когато излязат от затвора — с една дума всичко, което ще им помогне да се върнат към свободния живот.

Мейвис стисна инстинктивно ръката на съпруга си. Как да не се гордее с Фред? Че кой като него (Мейвис замига често, сдържайки сълзите си) би помислил най-напред не за паричната страна, а за благото и удобствата на всички тия нещастници в затвора!...

Разказът е публикуван в списание „Космос“, брой 9 от 1965 г.
Авторката е указана като: Ен Грифит

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.